

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyně JUDr. Petry Kamínkové a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobkyně: **X. Y.**
bytem X
zastoupená advokátkou JUDr. et Mgr. Uljanou Bondarevskou
Kurivčakovou, sídlem U Prašné Brány 1079/3, 110 00 Praha 1

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, který spočíval ve vrácení žádosti žalobkyně o dočasnou ochranu ze dne 8. 10. 2025, evidované pod č. j. OAM-0421382/DP-2025, pro její nepřijatelnost

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni dne 8. 10. 2025 vrátil její žádost o dočasnou ochranu, evidovanou pod č. j. OAM-0421382/DP-2025, jako nepřijatelnou, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se přikazuje, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu ze dne 8. 10. 2025 evidované pod č. j. OAM-0421382/DP-2025.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 12 269 Kč, a to do třiceti dnů měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně JUDr. et Mgr. Uljany Bondarevské Kurivčakové.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

Odůvodnění:

1. Podání stran

1. **Žalobkyně** se domáhá určení, že zásah žalovaného, kterým jí vrátil žádost jako nepřijatelnou podle zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (lex Ukrajina), byl nezákonný. Zároveň navrhl, aby soud přikázal žalovanému obnovit stav před vrácením žádosti.
2. Žalobkyně odkázala na judikaturu správních soudů, s tím, že žalovaný nemohl její žádost shledat nepřijatelnou dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina. Žalobkyně odkazuje zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, ve kterém Nejvyšší správní soud žalovanému předestřel konkrétní podrobný postup, jak postupovat v případě žadatelů, kterým byla v minulosti dočasná ochrana udělena. Tento postup je žalovanému dobře známý, přesto se rozhodl postupovat nezákonně.
3. Žalobkyně získala dočasnou ochranu v Polsku, ze kterého následně vycestovala za účelem studijního pobytu v rámci programu Erasmus+ v Kanadě. Po návratu do Polska se rozhodla přestěhovat do České republiky. Polsko opustila s výslovným prohlášením, že se dočasně ochrany vzdává. V Polsku tedy již nyní žádným pobytovým oprávněním nedisponuje. Žádné pobytové oprávnění nemá ani v Kanadě a ani v jiné zemi.
4. **Žalovaný** ve vyjádření ze dne 12. 11. 2025 navrhl, aby soud žalobu zamítl. Žádost vyhodnotil jako nepřijatelnou dle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. Žalobkyně v minulosti získala dočasnou ochranu v Polsku. To zjistil z Platformy pro výměnu informací o žadatelích a držitelích dočasné ochrany (TPP), v níž je u žalobkyně v rubrice „*Type of protection*“ uveden znak „*ia*“, který se používá tehdy, získal-li cizinec v členském státě povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany a toto povolení již není aktivní. Nadto žalobkyně podala žádost poté, co žalovaný učinil prohlášení dle § 3 odst. 3 lex Ukrajina. Nový důvod nepřijatelnosti žádosti dle písm. f) se nepřičí právu EU. K tomu žalovaný zopakoval mj. ty samé argumenty, které již mnohokrát přednesl v jiných řízeních před zdejším soudem (např. v nedávné době v řízení pod sp. zn. 18 A 38/2025, 18 A 61/2025 či 11 A 97/2025), jimiž zpochybňoval judikaturu, která dospěla k nezákonnosti jeho postupů dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina.

2. Posouzení věci soudem

5. Při přezkoumání tvrzeného zásahu vycházel soud ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí [§ 87 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.)].
6. Ve věci samé rozhodl soud bez nařízení jednání, s čímž oba účastníci výslovně souhlasili (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Soud neshledal potřebu nařídít jednání ani pro potřeby dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, který žalobkyně podala u žalovaného a který jí žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je oběma stranám z povahy věci dobře znám a není mezi nimi sporný. Posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky.
7. Soud předně uvádí, že ač § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. vylučuje ze soudního přezkumu vrácení nepřijatelné žádosti cizinci, Soudní dvůr Evropské unie (SDEU) v rozsudku z 27. 2.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

2025, C-753/23, *Krasilova*, vysvětlil, že soudní výluka je v rozporu s čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně ve spojení s čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie. Tím byly překonány závěry rozsudku NSS z 12. 10. 2022, č. j. 2 Azs 178/2022-46 (shodně např. bod 26 již citovaného rozsudku NSS z 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42). Tyto závěry je třeba v otázce přípustnosti vztáhnout i na věci týkající se nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina (rozsudek zdejšího soudu z 10. 11. 2025, č. j. 18 A 85/2025-21). Vrácení žádosti o udělení dočasné ochrany z důvodu její nepřijatelnosti tudíž lze přezkoumat.

8. Žaloba je rovněž včasná a byla podána osobou k tomu oprávněnou.
9. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Tyto podmínky musí být splněny kumulativně. Není-li, byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (rozsudek NSS ze 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
10. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv, a to bez ohledu na to, že jí již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU (v Polsku). Z judikatury vyplývá, že vrácení žádosti pro nepřijatelnost může být zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. (rozsudek NSS z 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobkyni vrátil jako nepřijatelnou.
11. Podle § 5 odst. 1 lex Ukrajina je žádost o udělení dočasné ochrany nepřijatelná, jestliže
 - c) je podána cizincem, který o dočasnou nebo mezinárodní ochranu požádal v jiném členském státě Evropské unie,
 - d) je podána cizincem, kterému byla udělena dočasná nebo mezinárodní ochrana v jiném členském státě Evropské unie,
 - f) je podána cizincem, který je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.
 (zvýraznění doplnil soud)
12. Žalobkyně nevznesla námitky, které by přímo zpochybňovaly postup žalovaného podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. Přitom je to právě žalobkyně, který svými tvrzeními vymezuje rozsah soudního řízení ve věci ochrany před nezákonným zásahem. Pokud žalobkyně setrvala na tom, že soud měl hodnotit vrácení její žádosti optikou § 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina, pak soud nemohl tento žalobkynin požadavek z vlastní iniciativy měnit. Nemohl ji ani poučit o tom, že v žalobě poukázala na nesprávný důvod nepřijatelnosti [§ 5 odst. 1 písm. d) místo správného § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina]. Tím by totiž vystoupil z role nezávislého třetího. Bylo povinností žalobkyně, který se nechala zastoupit právním profesionálem, aby v reakci na vyjádření žalovaného vymezila konkrétní námitky, které by zpochybňovaly postup žalovaného podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina.
13. Navzdory tomu, že žalobkyniny námitky mířily na jiný rozhodovací důvod, jenž žalovaný v této věci nevyužil [§ 5 odst. 1 písm. d) lex Ukrajina], byly samy o sobě způsobilé

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.

zpochybnit postup žalovaného podle nového § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. Žalobkyně se totiž jasně vymezila proti tomu, že žalovaný shledal její žádost nepřijatelnou, protože v minulosti získala dočasnou ochranu v Polsku. Toto žalobní tvrzení postačuje k tomu, aby se soud zabýval zákonností postupu žalovaného podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. Okolnost, že žadatel v minulosti získal dočasnou ochranu v jiném členském státě je totiž jednou ze dvou kumulativních podmínek nepřijatelnosti podle tohoto ustanovení.

14. Jakkoli se totiž v této věci soud řeší nepřijatelnost žádosti podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina, na tento důvod nepřijatelnosti je třeba – i s ohledem na jeho vymezení – nahlížet v souladu s dosavadní judikaturou k důvodům nepřijatelnosti podle písm. c) a d) téhož ustanovení. Ostatně i žalovaný ve vyjádření k žalobě omezil většinu svých argumentů na to, že z práva EU neplyne právo žadatelů přemístit se do jiného členského státu (sekundární pohyb).
15. Jelikož je zjevné, že si žalovaný dosud neosvojil závěry dosavadní judikatury k nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, soud mu i v kontextu nynějšího případu připomíná již citovaný rozsudek SDEU ve věci *Krasilova*, na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích z 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42, a mnoho dalších. Zdejší soud již zohlednil rovněž navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky z 23. 4. 2025, č. j. 10 A 6/2025-61, z 30. 4. 2025, č. j. 5 A 36/2025-38, z 13. 6. 2025, č. j. 11 A 55/2025-37, nebo z 21. 10. 2025, č. j. 11 A 118/2025-33 a 11 A 119/2025-24). Rozhodující senát se s vyslovenými závěry plně ztotožnil a v podrobnostech na ně již v mnoha rozsudcích odkázal. Navzdory tomu, že žalovaný tyto závěry setrvale nerespektuje, soud nepovažuje za účelné, aby je v jejich celistvosti neustále opakoval.
16. Ty samé důvody, které žalovaný namítal proti závěrům soudů o nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina, přitom provází i nynější případ. Přestože žalovaný shledal žalobkyninu žádost nepřijatelnou podle nového důvodu nepřijatelnosti [§ 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina], na posouzení žaloby plně dopadají východiska dřívější „dubnové“ judikatury. Ta se uplatní proto, že § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina stejně jako důvody nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) vylučuje z věcného přezkumu žádosti cizinců, kteří *jsou* nebo *byli* držiteli dočasné ochrany v jiném členském státě EU (**první podmínka**). K této původní (byť formulačně upravené) podmínce pak v podobě nepřijatelnosti podle písm. f) přibyla další nová (svou povahou kumulativní) podmínka, aby žádosti o dočasnou ochranu, která splnila první podmínku, předcházelo také oznámení podle § 3 odst. 3 lex Ukrajina, kterým Ministerstvo vnitra vyrozumělo Evropskou komisi o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a o potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy (**druhá podmínka**).
17. Nejdříve stručně k **první podmínce**. První část § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina představuje pouze reformulované a navzájem sloučené podmínky nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) lex Ukrajina. Klíčovým zůstává, jakkoli se tomu žalovaný brání, že žádost osoby požívající dočasné ochrany na základě prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES, není správním orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou z toho důvodu, že tato osoba o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany požádala nebo jí bylo toto povolení uděleno také v jiném členském státě EU. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v TPD jako držitelka povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, je povinen takovou žádost

přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, v jeho rámci poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.

18. Žalobkyně proto mohla dosáhnout na dočasnou ochranu již na základě toho, že splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382. Žalobkyně tedy splňuje výše uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí (v opačném případě by jí ostatně dočasná ochrana v Polsku udělena nebyla). Svědčí jí tudíž i právo sekundární volby hostitelského státu, které pro zásah žalovaného, jenž jí podanou žádost vrátil jako nepřijatelnou, nemohla realizovat.
19. Na právě uvedeném nic nemění „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 z 15. 7. 2025, o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382. Z aktualizačního rozhodnutí ani z jeho preambule neplyne, že by členský stát mohl, zvláště v situaci, jaká nastala v nynějším případě, žádost žalobkyně mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení. Žalobkyně přiznává, že dočasnou ochranu v Polsku získala, ale zároveň tvrdí, že před podáním nyní posuzované žádosti zanikla. I sám žalovaný ostatně uvedl, že tato dočasná ochrana již není aktivní (viz znak „ia“ v TPD). Nebyl tedy důvod vrátit žalobkyni její žádost jako nepřijatelnou.
20. Zároveň je zřejmým cílem vložení nových bodů do recitálu prováděcího rozhodnutí Rady zajistit, aby v jednom okamžiku požívaly oprávněné osoby práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, a zabránit tak vícenásobným registracím. Postup předestřený judikaturou NSS přitom není s těmito cíli nutně v rozporu, nevede k požívání dočasné ochrany ve více členských státech (rozsudky NSS z 11. 9. 2025, č. j. 1 Azs 126/2025-28, bod 14, nebo z 19. 9. 2025, č. j. 5 Azs 180/2025-25, bod 7). NSS nerozporuje, že tento stav možný není, pouze žalovanému ukládá, aby v těchto případech prověřil, zda povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě trvá, aby žadatele poučil o nemožnosti souběžného využívání dočasné ochrany ve více členských státech, případně aby žalovaný prověřil, zda udělením dočasné ochrany v ČR automaticky zanikne dočasná ochrana udělená v jiném členském státě, případně zda žadatel učinil kroky, aby se práv z dočasné ochrany v jiném členském státě vzdal (rozsudky NSS č. j. 1 Azs 336/2024-42 a 1 Azs 174/2024-42).
21. Žalobkyně tak úspěšně zpochybnila již první z podmínek, která musí být podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina splněna, aby žádost mohla být vyhodnocena jako nepřijatelná. Soud se pak (i s ohledem na chybějící žalobní argumentaci) věcně nezabýval splněním druhé z podmínek, o jejímž naplnění nebylo v této věci sporu.
22. Soud nicméně nad rámec výše uvedené argumentace odkazuje na posouzení **druhé z podmínek** např. v rozsudku zdejšího soudu z 10. 11. 2025, sp. zn. 18 A 102/2025. V tomto případě žalobce vznesl jasně zacílenou argumentaci, kterou napadal nově vložený důvod nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina. Ani tento nový důvod nemohl podle zdejšího soudu zvrátit bytelné základy dubnové judikatury. Není zřejmé, proč by oznámení o riziku vyčerpání kapacit mělo mít vliv na judikaturou dovozené závěry o možnosti druhotného pohybu držitelů dočasné ochrany. NSS tuto možnost dovodil z čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí 2022/382 a současného vyloučení aplikace č. 11 směrnice o dočasné

ochraně. Na tom se nic nezměnilo, změnila se pouze vnitrostátní úprava, která však musí být v souladu s právem EU (rozsudek zdejšího soudu z 24. 10. 2025, č. j. 15 A 128/2025-19, bod 26). Žalovaný nemůže využitím nového důvodu vázaným na tutéž podmínku, kterou soudy opakovaně odmítly, nadále plošně odmítat žádosti pro jejich nepřijatelnost namísto jejich věcného posouzení v řízení.

3. Závěr a náklady řízení

23. Soud shrnuje, že soudní výluka je ve vztahu k důvodům nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. f) lex Ukrajina v rozporu s evropským právem a nelze ji aplikovat. Proto soud dle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil její žádost jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Žalovanému přikázal, aby obnovil stav před vrácením této žádosti. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek vydat pobytové oprávnění.
24. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, proto jí podle § 60 odst. 1 s. ř. s. náleží právo na náhradu nákladů, které v řízení před soudem důvodně vynaložil. Vzhledem k tomu, že byla od poplatkové povinnosti osvobozena, náleží jí pouze částka odpovídající náhradě nákladů a odměně její zástupkyně. Náklady žalobkyně přitom spočívají v odměně její zástupkyně JUDr. et Mgr. Uljany Bondarevské Kurivčakové za dva úkony právní služby (převzetí zastoupení a sepsání žaloby) podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném od 1. 1. 2025 (AT) v částce 4 620 Kč za jeden úkon, celkem 9 240 Kč [§ 7, § 9 odst. 5 AT] a náhradě hotových výdajů za 2 úkony v částce 450 Kč za jeden úkon, celkem 900 Kč (§ 13 odst. 4 AT). Zástupkyně žalobkyně doložila, že je plátkyní daně z přidané hodnoty, výsledná odměň se proto dále zvyšuje o 21 %. Náklady celkem proto činí 12 269 Kč, které je žalovaný povinen nahradit žalobkyni do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobkyně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 28. listopadu 2025

JUDr. Ludmila Sandnerová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. L.